

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Augustini Barbosa ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Qvintvs Decretalivm Libri continetvr

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

De Clerico percussore. Tit XXV

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95280](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95280)

Venationes, & syluaticę vagationes cum canibus, & accipitribus, ac falconibus interdicanur omnibus seruis Dei. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Anania, Host. Anch. Butr. Panorm. Mar. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontif. p. 170.* Alagona in *compend. iuris Canon. pag. 698.* remissive Ximen. in *cons. p. 2.* refertur. Burchard. lib. 2. Decretal. c. 114. Iuo. part. 6. c. 289. p. 12. c. 29. & Ant. August. collect. 1. Decretal. lib. 5. tit. 22. cap. 2.

2. Probat hic text. omnibus religiosis interdici venationes, & syluaticas farigationes cum canibus, & accipitres, aut falcone, vt per Valer. Reginald. in *praxi fori pœnit. lib. 18. num. 407.* Monachis autem nec recreationis causa venatio licita est etiam si proprios redditus in venatione habeant vt per Salzed. ad Bernard. in *praxi. c. 70. lit. C.*

3. Et accipitres, & falcones, &c.] Notatur ad hoc, quodd canes, accipitres, & falcones pro venatione, & aucupio tenere clericis prohibitum est, vt per Franc. Marc. decis. 529. n. 5. Camil. Borel. de *Magist. lib. 4. c. 3. n. 58.* & in *suam. omnium. decis. tit. 11. n. 42.*

De Clerico percussore.

TIT XXV

SUPER hanc rubr. scripserunt Zabarell. Ioan. Andr. Anch. Butr. Anania, Panorm. Mar. Socin. Petr. de Rauenna in *compend. iuris Canon. Mart. Melnard. in epitome Decretal. fol. 189. verso.* Daniel. Venator. in *analysi methodica iuris Pontificij. a pag. 692.* Goffred. & Host. in *summa huius tit. Alex. Cassan. & Anast. Germon. in paratitulis ad quinque libros Decretal. Barthol. Cartag. in exposit. in iuris Canon. nouissime Ioan. Honor. lib. 5. sum. in Decretal. omnes sub hoc tit.*

CAP. Si qui. I.

Ex Concil. Agathen.

1. Clericus in Sacris si est percussor, corripendus est à crimine, & si se non emendat, deponendus. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Anania, Host. Butr. Anchor. Panorm. Mar. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontif. p. 170.* Alagona in *compend. iuris Canon. pag. 697.* remissive Ximen. in *cons. p. 2.* referunt Burchard. lib. 2. Decretal. c. 190. & Iuo. p. 6. c. 215. & Ant. Aug. collect. 2. Decretal. lib. 5. tit. 8. c. 1.

2. Notatur hic text. ad hoc quodd clerici ob status decentiam ab omni debent se abstinere percussione tam priuata, quàm publica auctoritate facta, vt per Sayr. in *Clauis Regia. lib. 7. c. 11. num. 2.* Filij Aaron Sacerdotes clangent tubis, vt est *num. 10. vers. 8.* non pulsabunt hostem manibus, increpuitque Petram quantumuis pro se pugnantem, Christus *Matth. 26.* Clericum etenim non esse percussorem exigit *Apost. 1. Timoth. 3. & ad Titum 1.* Neque solum exemplo, sed & verbo percussorem condemnat Dominus *Matth. 24.* de hac re Concil. Trid. sess. 13. de *reform. c. 1.* Sunt tamen & Ecclesiasticis sua arma, sed spiritualia, *Apost. 2. ad Corinth. 19.* & arma lucis ad *Roman. 13.* quæ arma sunt lectio, & oratio, his diabolus expugnatur, vitia reprimuntur, virtutes nutriuntur, æternâ beatitudo acquiritur, vt ex S. Augustin.

SYM MARIUM.

1. Episcopus, qui crudeliter aliquem suffigare facit, suspenditur duobus mensibus à Missarum administratione & n. 2.
3. Vulneratus ex longo intervallo non presumitur ex vulnere decessisse.

CAP. Præterea. II.

Greg.

Episcopus qui crudeliter iubet aliquem suffigare, hoc ex hoc non moriatur, quia post octo menses mortuam tamen duobus mensibus à Missarum administratione suspenditur. Colligunt ex Ord. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Host. Anch. Butr. Panorm. Mar. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontif. p. 171.* Alagona in *compendio iuris Canon. p. 697.* remissive Ximen. concord. p. 1. defumitur ex D. Greg. lib. 2. *regis. p. 44.* c. 83. *indict. 11.* referunt Burchard. lib. 1. Decretal. c. 135. & Iuo. part. 5. c. 310. & Ant. August. collect. 3. Decretal. tit. 21. c. 2.

Probat hic text. duobus mensibus à Missarum celebratione suspendendum Episcopum, qui crudeliter aliquem suffigare fecit; oportet enim Episcopum non esse percussorem, id est non ad vindictam huiusmodi. Greg. lib. 1. *epist. 46.* relatus in *c. si quis 86. dist. 1.* Olaus canon, qui Apostolorum est, hunc in modum habet. Episcopum, aut Presbyterum, aut Diaconum percipientem fideles delinquentes, aut infideles iniqua ager, & per huiusmodi violentem timeri, deici ob officio suo precipimus; quia nunquam nos docuit hoc Dominus, sed contrario ipse cum percuteretur non reuerentibus, sed maledicentibus non maledicebat, cum petere non comminabatur. Clericum profecto summo opere dedecet, vt extolleret manus alicui iniiciat, quæ Deo solemniter consecratae sunt, quæ extensa pro omnibus humiliter supplicent, quæ in eius honorem tremenda corpora, & sanguinis Christi mysteria peragunt. Multa ad hoc populum cumulaui in meo tract. de officio, & potestate Episcopij p. 1. tit. 2. gloss. 12.

Cum post octo menses decesserit, &c.] Ergo ex diuturnitate temporis, & ex longo intervallo vulneratus non presumitur decessisse ex vulnere, de quo, & an verum sit, quomodo intelligendum vide Doctores per me citatos ad *c. Presbyterum 7. n. 4.* & *sup. de homicidio. quibus addit Ayter. in tract. de homicidio. part. 2. num. 51.* & *num. 64. vers. primum itaque.* Farin. in *praxi crimin. part. 5. quest. 127. n. 31.* & 40. Mascard. de *probat. concl. 1073. num. 1.* Baiard. ad *Clar. §. homicid. post. n. 166.* vbi tenet posse iudicem arbitrari vulneratum ex vulnere decessisse, etiam post octo menses, quando vulnus est mortale.

SYM MARIUM.

1. Clericus vt homicida non punitur si fuit ipse in culpa, et in pro parte violentiam repellentem, licet ibi aliqui mortui sint, & ipse lapides proiecit, ex quo nullum ipse percussit.
2. Prohibitum ad tempus, post illud censuræ permissum.

CAP. Praesentium. III.

Alexand. III.

Clericus qui est presens in conflictu, sed ex parte repellentium vim, & lapides iecit, & nullum percussit, sunt tamen ab aliis aliqui interfecti, suspenditur per biennium à celebratione Missarum. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Anan. Host. Anch. Butr. Panorm. Mar. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontif. pag. 171. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 697. remissive Ximen in concord. p. 2. refertur ab Ant. August. collect. 1. Decret. lib. 5. tit. 2. c. 3. & est post Concil. Lateran. p. 26. c. 11.*

Decurso huiusmodi temporis spatio, &c. Notatur ad hoc, quod prohibitum ad tempus, post illud censetur permissum, ut per Tiraq. de retractu comment. §. gloss. 2. num. 48. Surd. decis. 75. n. 1. & conf. 257. n. 18. & conf. 294. n. 6. D. Barbo. in l. cum pretor in princip. n. 45. ff. de indic. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 65. n. 8. Brunor. à Sole in locis communib. verbo prohibitio 16. Et limitatum ad tempus, non extenditur ultra illud tempus, Menoch. consil. 151. n. 46.

CAP. Continentia. IV. & fin.

Celest. III.

Clericus qui in iusto conflictu, v. g. ad resistendum praedonibus cum aliis arma sumpsit, in quo aliqui fuerunt interfecti, sed ipse neque facto, neque consilio interfecit, potest vterius ordinari in subdiaconatu tantum, & ministrate ex dispensatione. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Anania. Host. Butr. Anch. Henric. Panorm. Mar. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontif. p. 171. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 698. remissive Ximen, in concord. p. 2. refertur ab Anton. Aug. collect. 2. Decret. lib. 5. tit. 10. c. vnica.*

Vide quae dixi ad cap. petens 17. sup. de homicid. pag. 243.

De Maledicis.

Tit. XXVI.

SUPER hanc rubr. scripserunt Zabarell. Ioan. Andr. Anch. Butr. Anania. Panorm. Mar. Socin. Petr. de Rancin. in *compendio iuris Canon. Mar. Mefnard. in epitome Decretal. fol. 190. Daniel. Venator. in analyt. methodica iuris Pontificij. p. 694. Goffred. & Host. in summa huius tit. Alexand. Casan. & Anastas. Geron. in paratilis ad quinque libros Decretal. Bartol. Carthag. in expositione tituli iuris Canon. Zipa. in analytica potestati iuris Eccles. enarrat. pag. 420. C. nif. in summa iuris Canon. nouissime Ioan. Honor. lib. 5. sum. in Decret. omnes sub hoc tit.*

De materia huius tit. vide Bernard. in *pract. cap. 69 in nouiss. impress. Decret. tractat. crimin. lib. 7. c. 50. Bernard. Muscatell. in pract. crim. tit. si quis Imperatori maledixerit, Casan. in catalogo gloria mundi part. 5. confid. 6. Menoch. de arbitr. casu 377. Perz. l. 34. vers. vtrum autem liceat, tit. 3. lib. 8. Ordin. pag. 75. & l. 1. vers. est praeterea adnotandum tit. 7. eodem lib. 8. pag. 197. plures Doctores, quos refert Cened. ad Decretal. collect. 146. n. 1. quibus adde Molin. de iniuria tract. 2. dist. 688. vers. qui autem Principi, Fr.*

Emman. quest. regul. tom. 2. q. 32. art. 4. Cardof. in *pract. fori iudicum, verbo maledictio n. 4. Farin. in practi crimin. part. 3. q. 105. in pract. 10. & part. 4. quest. 113. in pract. 1. n. 1. in fine, Pradil in summa legum penal. part. 1. cap. 4. 11. lult. D. meum Rodericum à Cunha in comment. ad c. clericus maledictus §. dist. 46. & agit apud Lusitanos Ordin. Regia lib. 5. tit. 7. & apud Castellanos l. final. tit. 2. p. 7. & l. 3. tit. 8. lib. 8. Ord. & l. 3. tit. 4. lib. 7. noua recop. & l. 11. tit. 26. eodem libro.*

SUMMARIVM.

- 1 Maledictus Papa puniendus est, vt alij deinceps deterreantur.
- 2 Papa maledicens est puniendus.
- 3 Papatus dicitur beneficium.
- 4 Iniuria dicitur grauis illa, quae multis adstantibus, videntibus & audientibus facta est.
- 5 Maledicentes contra Romanam Ecclesiam puniuntur.
- 6 Iniuria non censetur remissa in foro fori per Confessionem peccatum.

CAP. Innotuit. I.

Clem. III.

Verba proferens contra officium, vel beneficium Papae est puniendus, ne de cetero contra Ecclesiam Romanam loquatur, & aliis sit terror. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Anania. Host. Butr. Anch. Panorm. Mar. Socin. Cened. collect. 146. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontificij, pag. 172. Alagona in compendio iuris Canonici, pag. 698. remissive Ximen, in concord. p. 1. & 2. refertur ab Ant. August. collect. 2. Decretal. lib. 5. tit. 1. de clerico maledico, c. vnica.*

Collige ex tex. maledicentem Papae esse puniendum, vt per Bernard. in *pract. c. 69 in nouissima edit. Plac. de delictis lib. 1. c. 4. n. 2. in fine, Farin. in practi crim. p. 3. q. 105. n. 394. cum seqq.*

Illud profecto demissi, & patientissimi iniuriarum animi exemplum est quod de sancta mem. Pio V. narrat. Petr. Matthaeus in *summa constitutionum summorum Pont. Bulla 3. eiusdem Pij V. in fine. p. mibi. 514. & habetur in breui enarratione gestorum sanctissimi Pontif. Pij V. ex processibus & probatis auctoribus digesta per Fr. Archangelum Caracciam pag. 35. nam cum nebulo quidam obscurus famosum carmen contra Summum Pont. ineptum quidem atque infusum, sed maledicum, ac contumeliosum Palquillo affigeret, summo studio, ac diligentia inuestigatus ex quibus indiciis esset, & tandem comprehensus, & Pontifici oblatu, existimantur omnes grauissimè fore animaduertendum. Iussus est à Pontifice carnem suam recitare, deinde interrogauit quo consultore, aut impulsore ea ausus esset, constanter respondit se non nisi mali demonis id instinctu composuisse, quod cum pro sua benignitate credidisset, addidit benignitati clementiam, atque animi magnitudinem singularem. Si tu, inquit, mihi vt Summo Pont. maledixisses, non ferres impune, verum quia in Pium V. non es conuictus, sed in Fratrem Michaellem, in monachum Scarpon, in Cardinalem Alexandrinum conuicia iactasti, id ego non prosequar, nec tu Gubernatorem eo nomine, vel poenam aliquam metuens, abi liber quo velis, ego verò humilitatem generis mei, vitæ, & habitus (siquidem & calecos crassiores in conuicium vocas) semper & animo retinebo, & libens confitebor, & ero vills in oculis meis, & abiectus coram Domino.*

Bensley